

Dalyko kodas	Dalyko apimtis ECTS kreditais
INF2020	3

Dalyko pavadinimas lietuvių kalba

TIKSLIŲJŲ MOKSLŲ KALBA

Dalyko pavadinimas anglų kalba

PROFESSIONAL LANGUAGE FOR STUDENTS OF PHYSICAL SCIENCES

Trumpa dalyko anotacija lietuvių kalba (iki 500 simbolių)

Dalykas yra skirtas tikslųjų mokslų programoms studijuojantiems studentams. Šiuo dalyku siekiama, kad tikslųjų mokslų programų studentai išmanytų bendrinės lietuvių kalbos normas ir gebėtų jas taikyti profesinėje srityje. Paskaitų metu pristatomi kalbos taisyklingumo reikalavimai, pagrindiniai terminų sudarymo ir vartojimo principai, aptariama, kokios kalbinės priemonės tinkamiausios tam tikrose situacijose, išdėstomi viešojo kalbėjimo ir mokslinio teksto bei kitų su specialybe susijusių tekstų kūrimo principai.

Trumpa dalyko anotacija anglų kalba (iki 500 simbolių)

The course is designed for students in the Informatics Faculty. Course provides an introduction to official and general language, language correctness, creation of public speech, principles of creation of special text and scientific work, usage and correctness of terminology and other special lexis. Students are going to learn compose texts in the field of physical sciences and will be introduced to the specifics of composing public speeches and research papers.

Būtinasis pasirengimas dalyko studijoms

Mokyklos lietuvių kalbos žinios.

Dalyko tikslas

Dalyko tikslas – pristatyti taisyklingos kalbos, tikslųjų mokslų srities terminų sudarymo ir vartojimo reikalavimus, viešojo kalbėjimo ir mokslinio teksto bei kitų su specialybe susijusių tekstų kūrimo principus.

Studijų dalyko rezultatų sąsajos su studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijais, studijų metodais ir studijavimo pasiekimų vertinimo metodais

Nr	Dalyko rezultatai	Studijavimo pasiekimų įvertinimo kriterijai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
1.	Vartoti taisyklingą profesinės srities kalbą	Studentai savo žinias ir gebėjimus atskleis atlikdami praktines užduotis	Mokslinės literatūros analizė; individualios praktinės užduotys	Individualių užduočių vertinimas
2.	Vartoti tikslųjų mokslų srities terminiją, atpažinti ir pasirinkti taisyklingus terminus	Studentai savo žinias ir gebėjimus atskleis analizuodami įvairiuose profesiniuose tekstuose vartojamus terminus	Mokslinės literatūros analizė; reflektivi diskusija, debatai; sąvokų žemėlapis	Testas
3.	Suprasti terminijos kaitą ir kritiškai vertinti profesinės srities žodynus, dalyvauti diskusijose su kalbininkais terminijos klausimais			
4.	Parengti tyrimo ir mokslinio darbo planą	Studentai savo žinias ir gebėjimus atskleis rengdami profesinius tekstus	Mokslinės literatūros analizė; tyrimas; individualus darbas, jo pristatymas, diskusijos; projektas; probleminis mokymasis	Individualaus darbo ir jo pristatymo vertinimas
5.	Parengti tikslųjų mokslų srities tekstą			
6.	Parengti viešąją kalbą ir mokslinį pristatymą	Studentai savo žinias ir gebėjimus atskleis pristatydami profesinės srities mokslinius tyrimus ir rengdami viešąsias kalbas.	Mokslinės literatūros analizė; darbas grupėse; darbo grupėse pristatymas; kolegialus vertinimas	Pristatymų vertinimas
7.	Raštu ir žodžiu pristatyti atliktą tyrimą			
8.	Dalyvauti diskusijose tarp specialistų (ekspertų) ir ne specialistų, vadovauti dialogui	Studentai savo žinias ir gebėjimus atskleis diskutuodami su dėstytoju ir studentais profesinės srities temomis.		

Studijų programos numatomų studijų rezultatų sąsajos su studijų dalyko rezultatais

Programos rezultatai	Studijų dalyko rezultato numeris							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Panaudojant pagrindžiančias žinias, tinkamas pristatymo priemonės ir metodus, aiškiai samprotaujant, motyvuotai ir įtikinamai pristatyti ekonomikos, energetikos, biomedicinos ir didaktikos uždavinius ir jų sprendimo būdus ekspertams ir ne ekspertams.	+	+	+	+	+	+	+	+
Pagal asmeninio ir nuolatinio profesinio tobulėjimo poreikius planuoti savarankišką mokymąsi.	+	+	+	+	+	+	+	+

Turinys

Nr	Turinys
1.	Valstybinė kalba. Valstybinės kalbos įstatymas. Kalbos priežiūros institucijos. Bendrinė kalba ir jos stiliai. Sakytinė ir rašytinė kalba. Privačioji ir viešoji kalba. Kalbos standartai. Specialistų ir kalbininkų bendradarbiavimas.
2.	Kalbos taisyklingumas. Taisyklingos kalbos reikalavimai: tarties, leksikos ir gramatikos normos. Dažniausios tikslųjų mokslų specialistų tarties, leksikos ir gramatikos klaidos.
3.	Profesinė leksika ir terminija. Tikslųjų mokslų terminija. Reikalavimai terminams: aiškumas, trumpumas, tikslumas, ekonomiškumas, produktyvumas, taisyklingumas ir t.t. Vidiniai ir išoriniai terminų šaltiniai. Tikslųjų mokslų srities terminų ydos. Tikslųjų mokslų srities terminų skolinimasis ir šios problemos sprendimo būdai. Tikslųjų mokslų srities terminų ir žinių bankai.
4.	Rašytinis specialybės tekstas. Teksto struktūra. Įvairūs tikslųjų mokslų srities tekstų žanrai (tyrimas, straipsnis, tezės, apžvalga, pristatymas, instrukcija, ataskaita). Rašytinio specialybės teksto stilius. Loginiai ir kalbiniai reikalavimai. Rašytinių tikslųjų mokslų srities tekstų trūkumai.
5.	Viešasis kalbėjimas. Viešųjų kalbų tipai. Viešasis monologas ir pasirengimas jam. Viešosios kalbos komponavimas ir stilius. Viešosios kalbos pristatymas. Pasirengimas dialogui. Dialogo strategijos. Dialogas tarp specialistų ir nespecialistų. Kalbėjimo ir klausymosi kultūra. Vadovavimas dialogui ir bendravimas su auditorija.

Studentų darbo krūvio paskirstymas valandomis (kontaktinio ir savarankiško darbo val.)

Paskaitos	30 val.
Praktiniai darbai Savarankiškas darbas	55 val.
Iš viso:	85 val.

Kaupiamojo balo sandara ir jo dedamųjų svoris

Pusegzaminis – 30 %, namų darbas – 20 %, egzaminas – 50 %

Rekomenduojama literatūra

Nr	Leidimo metai	Leidinio autoriai ir pavadinimas	Leidykla	Egzempliorių skaičius		
				Universiteto biblioteka	Metodiniai kabinetai	Kitos bibliotekos
Pagrindinė literatūra						
1.	2014	Bielinskienė A., Kazlauskienė A., Rimkutė E., Tamošiūnaitė A. <i>Lietuvių bendrinė kalba: normos ir vartoseną</i>	Versus Aureus	Prieinama internetu iš VDU tinklo		
2.	2009	Rienecker L., Jørgensen P. <i>Kaip rašyti mokslinį darbą</i>	Vilnius: Aidai	9	2	
Papildoma literatūra						
1.		Matematikos ir informatikos instituto lietuvių kalbos terminų bazė	http://www.terminynas.lt/			
2.		Lietuvių kalba informacinėse technologijose	www.likit.lt			
3.	2008	Enciklopedinis kompiuterijos žodynas / Valentina Dagienė, Gintautas Grigas, Tatjana Jevsikova; Matematikos ir informatikos institutas.	Vilnius: TEV.			
4.	2007	Fizikos terminų žodynas = Dictionary of physics = Dictionnaire de physique =	Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų			

		Wörterbuch der Physik = Физический словарь: [lietuvių, anglų, prancūzų, vokiečių ir rusų kalbomis] / V. Palenskis, V. Valiukėnas, V. Žalkauskas, P. J. Žilinskas; [žodyną pracūziškais atitikmenimis papildė Vytautas Valiukėnas].	leidybos institutas.	
5.	2015	Kompiuterijos frazynos [elektroninis leidimas] / sudarė G. Grigas, S. Pedzevičienė. – Vilnius: Vilniaus universitetas.	http://ims.mii.lt/kalba/%C5%BEodynai/Frazynas/	
6.	2015	Kompiuterių vartotojų teminis žodynėlis / sudarė V. Dagienė, T. Jevsikova, S. Vaicekauskienė.	Vilnius: Vilniaus universitetas	https://www.xn--ratija-ckb.lt/lokalizavimas/kompiuteri%C5%B3-vartotoj%C5%B3-teminis-%C5%BEodyn%C4%97lis/7489
7.	2015	Aiškinamasis kompiuterijos terminų žodynas [elektroninis leidimas] / sudarė V. Dagienė, T. Jevsikova.	Vilnius: Vilniaus universitetas	https://www.xn--ratija-ckb.lt/apie/i%C5%A1tekliai/6188?did=41
8.	2000	Aiškinamasis kompiuterijos terminų santrumpų žodynas = Vocabulary of computing abbreviations: English–Lithuanian / K. V. Paulauskas.	Kaunas: „Technologija“	
9.		Matematikos terminų žodynas	http://www.zodinas.lt/gaires/matematikos-terminai	
10.	2000	J. Bielinienė <i>Iškalbos menas</i>	Vilnius: VDA leidykla	
11.	2000	Z. Nauckūnaitė <i>Iškalbos mokymas</i>	Kaunas: Šviesa	

Dalyko programos rengėja

Doc. dr. Laura Kamandulytė-Merfeldienė